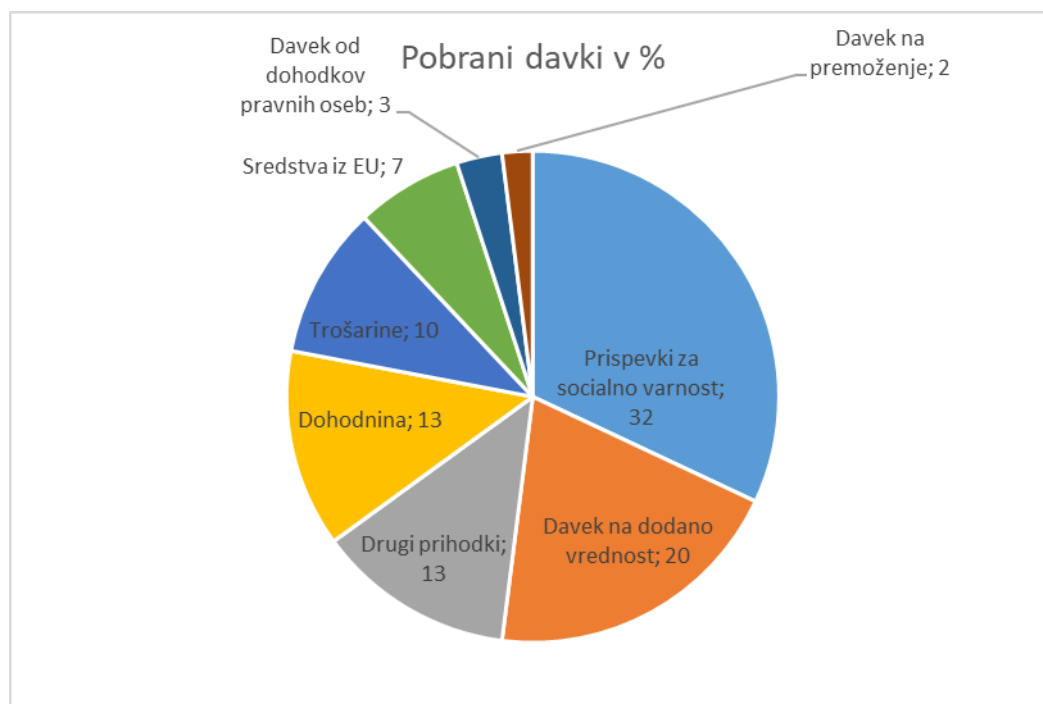

Davki

Država z davki financira vse skupne potrebe

Daleč največ denarnih tokov v državno blagajno pride iz podjetij. Podjetja in fizične osebe smo davkoplačevalci. Največ denarja priteče od plačevanja prispevkov za socialno varnost ter od davka na dodano vrednost. Najmanjši delež pa je davek na premoženje. To je eden od razlogov, da z delom težko obogatite, s premoženjem pa lahko. Skupaj država pobere okoli 15.720 milijonov €¹.

Slika 1 Davek na dobiček je v SLO razmeroma majhen. . Vir: <https://damijan.org/2018/05/11/so-slovenski-davki-previsoki/>

V RS imamo primerljiv davčni sistem kot druge države EU, zelo podobnega pa imajo tudi ZDA, RF, Indija, Kitajska... Zelo malo davkov pa imajo v tako imenovanih davčnih oazah, kjer davka na dobiček niti ne poznajo, ali pa je 1 do 2 %.

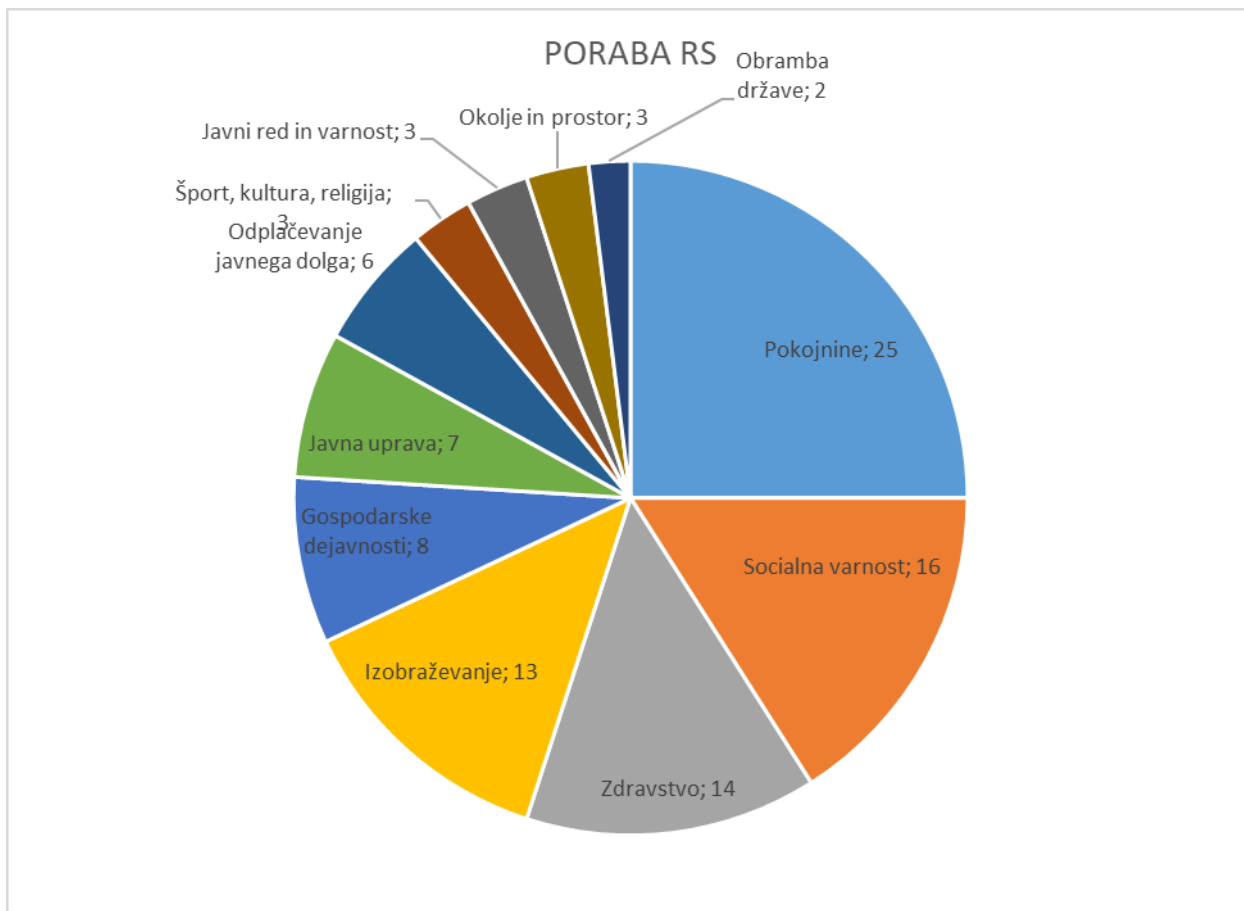
Za vse države velja da država zbira (pobira) davke od (vir: <https://www.fu.gov.si/podrocja/#c5022>) :

1. Fizičnih oseb, najbolj pogosto je to dohodnina od dohodka iz zaposlitve. Plačujemo akontacijo po mesecih, nato pa sledi poračun, ki ga naredi država. (vir: zakon o dohodnini)
2. Pravnih oseb. Pravne osebe plačujejo davke od dohodka (vir: https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_ddpo/) davek od dobička običajno na koncu leta, po predložitvi letnega poročila.

Za podjetja je ključen davek od dohodka pravnih oseb, ki je 19% ter od dobička (spomnimo se , ZDA 37,8%, Nemčija 34% ...). In DDV, ki je 22% (med 15 in 25%). Naša podjetja imajo tudi precej davčnih olajšav (investicija v opremo). S tega vidika bi lahko Slovenijo po mnenju nekaterih celo šteli med davčne oaze. Če ne bi imeli precej visokih davkov na plače (okoli ½ bruto plače).

¹ SURS za leto 2014

Poraba je podobna, kot v drugih državah,

Slika 2 Največ država porabi za Pokojnine, socialno varnost, zdravstvo in šolstvo, ki pa »pripada« tudi nezaposlenim

Tako je država porabila 16.912 milijonov €². Presežek (dobiček) tega leta bi namenila za pokrivanje starih dolgov, ali ga porabila kako drugače. Primanjkljaj (izguba), ki je to leto nastala, bo pokrila v naslednjih letih, ali pa bo zmanjšala stroške – ne bo kupila orožja ipd.

Na poslovanje podjetij ima največ vpliva prav država, ki ustvari poslovno okolje. Sprejme zakone in jih tudi izvaja.

² SURS 2014

Slika 3 Poslanci sprejmejo zakon, vlada ga izvršuje preko ministrstev in drugih podrejenih izvršnih organov vir: <https://coggle.it/diagram/WMvdbmQXDwAB72mD/t/politi%C4%8Dna-ureditev-republike-slovenije>

Tudi vodenje podjetij (zelo velikih) poteka zelo podobno. Del managementa sprejema odločitve (zakon), bolj ali manj demokratično. Izvršni del vodstva ga izvrši. V podjetjih za nadzor poskrbijo člani nadzornega sveta, v državi pa sodstvo.

Če bi podjetja vodili kot državo (v tej smeri je šel poskus samoupravljanja) bi se procesi odločitev podaljšali. Glavna težava pa je v delitvi dobička, ta gre le lastniku kapitala, v primeru države pa z njim upravlja ljudstvo (demos – ljudstvo, kratis – vladati). Do sedaj se je izkazalo, da se učinkovitost gospodarstva zato zelo zmanjša.